

INFORMATION PLATFORM "CENTER FOR INNOVATIVE THINKING"
UKRAINIAN INSTITUTE OF SCIENTIFIC STRATEGIES
EUROPEAN UNION RESEARCH DEPARTMENT
SCIENTIFIC AND PUBLISHING CENTER "PROGRESS"

CAMBRIDGE CONGRESS OF ADVANCED STUDIES

PROCEEDINGS OF THE INTERNATIONAL SCIENTIFIC
AND PRACTICAL CONFERENCE

April 3-5, 2026

Cambridge, United Kingdom

This edition was approved for publication on April 15, 2026.

Published in A4 format online on website:
<https://naukainfo.com/conference?id=111>

Publisher: Sole proprietor Soloviov O. V. Certificate of registration in the State Register of Publishers, Manufacturers, and Distributors of Publishing Products series DK № 8227, dated April 23, 2025.

Cambridge, United Kingdom
2026

29.	<i>Lappo Violetta Valeriivna</i> PREPARING FUTURE PEDAGOGUES FOR THE ORGANIZATION OF AN INCLUSIVE EDUCATIONAL SPACE	203
30.	<i>Боцула Наталія Павлівна, Боцула Світлана Павлівна</i> ФЕНОМЕН ФІДБЕКУ У ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ ДЛЯ ЗАКЛАДІВ КУЛЬТУРИ	208
31.	<i>Приходна Ганна Володимирівна</i> ФОРМУВАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ МОТИВАЦІЇ УЧНІВ ЗАСОБАМИ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ТА ГЕЙМІФІКАЦІЇ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ МАТЕМАТИКИ ТА ІНФОРМАТИКИ	214
PSYCHOLOGY AND PSYCHIATRY		
32.	<i>Максименко Катерина Олексіївна</i> ОСОБИСТІСНІ РЕСУРСИ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ АДАПТАЦІЇ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ	217
33.	<i>Ірина Володимирівна Ларченко</i> ПСИХОЛОГІЧНІ ДЕТЕРМІНАНТИ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В СУЧАСНИХ БІЗНЕС- ОРГАНІЗАЦІЯХ	228
34.	<i>Антипенко Ольга Миколаївна</i> ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ МОТИВАЦІЇ В УМОВАХ ВІДДАЛЕНОЇ РОБОТИ	232
35.	<i>Пуліч Олег Анатолійович</i> ЕМПАТІЯ ЯК СКЛАДОВА СОЦІАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЛІКАРЯ АКУШЕРА-ГІНЕКОЛОГА В ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ	237
MEDICAL SCIENCES AND PUBLIC HEALTH		
36.	<i>Demchenko Olena Mykhailivna, Rodynska Galyna Oleksandrivna, Hrytsenko Anastasiia Oleksiyivna</i> NEUROMEDIATOR CONTROL OF THE EFFECT OF EMOTIONAL STRESS UNDER EXPERIMENTAL HYPERTHYROIDISM ON DEFENSIVE BEHAVIOR IN JUVENILE RATS	242
37.	<i>Шевченко Т. О.</i> ВПЛИВ ХВОРОБИ МЕНЬЄРА НА ЯКІСТЬ ЖИТТЯ ПАЦІЄНТА	246
38.	<i>Чернявський Вадим Віталійович</i> ВІД ОСВІТИ ДО ПРАКТИКИ: ІНТЕГРАЦІЙНІ ШЛЯХИ РОЗВИТКУ СТОМАТОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ	248
39.	<i>Cherniavskyi Vadym Vitaliiovich</i> FROM EDUCATION TO PRACTICE: INTEGRATIVE PATHWAYS FOR THE DEVELOPMENT OF DENTAL CARE	252
40.	<i>Краус Орена Вікторівна, Вальчук Сергій Іванович, Сінгзовська Світлана Сергіївна, Гладка Лариса Миколаївна</i> ДОСВІД ВПРОВАДЖЕННЯ СИСТЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ ЯКОСТІ ЛАБОРАТОРНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ В МЕДИЧНІЙ ЛАБОРАТОРІЇ ДУ «ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ОЦКПХ МОЗ»	260

Чернявський Вадим Віталійович

Асистент кафедри стоматології факультету післядипломної освіти

Запорізький державний медико-фармацевтичний університет

м. Запоріжжя, Україна

ORCID: 0009-0000-6757-8999

ВІД ОСВІТИ ДО ПРАКТИКИ: ІНТЕГРАЦІЙНІ ШЛЯХИ РОЗВИТКУ СТОМАТОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ

Анотація. Розвиток стоматологічної допомоги в Україні потребує інтеграції освітніх програм та практичної підготовки лікарів-стоматологів [1]. Виявлено недостатній рівень практичної підготовки випускників, потребу у впровадженні симуляційного навчання, дуальної освіти, наставництва у клініках [2]. Запропонована модель інтеграції базується на поєднанні базової освіти, клінічної практики та безперервного професійного розвитку [3].

Ключові слова: стоматологічна освіта, клінічна практика, інтеграція, професійний розвиток.

Вступ

- Стоматологічна допомога є важливою складовою системи охорони здоров'я, що безпосередньо впливає на загальне здоров'я населення та його якість життя [4]. В умовах глобалізації, інтенсивного розвитку медичних технологій і зростання мобільності трудових ресурсів постає потреба у підготовці висококваліфікованих конкурентоспроможних стоматологів, здатних працювати відповідно до міжнародних стандартів [5].

- Традиційна система стоматологічної освіти в Україні історично базувалася на переважному засвоєнні теоретичних знань, тоді як практична складова залишалася недостатньо розвиненою. Це призводить до дисбалансу

між очікуваннями роботодавців і реальною готовністю випускників виконувати клінічні маніпуляції та приймати самостійні клінічні рішення [6-7].

- Аналіз сучасних тенденцій свідчить про зростаючу потребу у впровадженні нових освітніх технологій (симуляційне навчання, міждисциплінарні клінічні модулі, дуальна освіта), а також у тісній інтеграції освітніх закладів та закладів охорони здоров'я. Зміцнення цього зв'язку є необхідною умовою підвищення якості стоматологічної допомоги та формування професійної компетентності молодих фахівців [8].

Мета дослідження Метою дослідження є визначення ефективних інтеграційних шляхів розвитку стоматологічної допомоги в Україні шляхом поєднання теоретичної та практичної підготовки майбутніх лікарів-стоматологів, а також аналіз існуючих проблем і перспектив інтеграції освітнього процесу та практичної діяльності у галузі стоматології [9].

- **Матеріали та методи** Дослідження виконано у 2024–2025 роках і мало комплексний характер.

- **Бібліометричний аналіз:** проведено систематичний огляд 42 наукових публікацій, що висвітлюють сучасний стан стоматологічної освіти в Україні та країнах Європейського Союзу. **Нормативний аналіз:** проаналізовано чинні нормативно-правові акти Міністерства охорони здоров'я України, що регламентують освітню та клінічну діяльність, а також освітні стандарти підготовки лікарів-стоматологів [10].

- **Контент-аналіз освітніх програм:** вивчено навчальні плани п'яти провідних медичних університетів України (Львів, Київ, Харків, Дніпро, Одеса) для визначення співвідношення теоретичної та практичної складових підготовки [11].

- **Соціологічне дослідження:** проведено анкетування 120 інтернів і молодих лікарів-стоматологів із різних регіонів України. Анкета включала питання щодо самооцінки рівня практичних навичок, ефективності навчальних програм та потреби у додаткових формах підготовки (наставництво, симуляційні центри, дуальна освіта) [12-13].

- Методи аналізу даних: застосовано методи описової статистики, порівняльного та контент-аналізу, а також якісний аналіз відкритих відповідей респондентів [14].

- **Результати** Аналіз навчальних програм продемонстрував значну варіативність у кількості годин, відведених на практичну підготовку, що в середньому становила лише 25–30% загального навчального навантаження [15]. У більшості закладів відсутні структуровані програми наставництва, а використання симуляційних технологій обмежене переважно демонстрацією базових маніпуляцій без активного залучення студентів [16].

- Результати опитування засвідчили, що 68% респондентів оцінили свій рівень практичної готовності як недостатній або критично недостатній, тоді як

лише 12% вважають себе готовими до самостійної клінічної роботи після завершення інтернатури. 74% висловили підтримку впровадженню дуальної моделі навчання, що поєднує освітній процес з оплачуваною роботою в стоматологічних клініках під наглядом наставників. 81% респондентів наголосили на потребі збільшення часу для симуляційного навчання та тренування клінічних навичок у контрольованих умовах [17-18].

- На основі отриманих даних розроблено модель інтеграції освіти та практики, що включає три послідовні етапи:

1. Базова підготовка — поєднання теоретичних дисциплін із симуляційними тренінгами та модульними практичними заняттями.

2. Клінічне стажування — робота студентів на клінічних базах із закріпленням за наставниками, поступовим зростанням рівня клінічної автономності.

3. Безперервний професійний розвиток — післядипломна освіта, участь у програмах підвищення кваліфікації, конференціях, курсах та стажуваннях [19].

- Запропонована модель дозволяє формувати практичні компетентності поступово, без розриву між навчанням та реальною клінічною діяльністю.

- **Висновки** Отримані результати підтверджують, що наявна система підготовки стоматологів в Україні потребує суттєвої модернізації шляхом посилення практичної складової та впровадження інтеграційних механізмів.

- Інтеграція освітнього процесу з практичною діяльністю сприятиме підвищенню якості стоматологічної допомоги, покращенню клінічних компетентностей випускників та зміцненню їх конкурентоспроможності на національному та міжнародному ринку праці. Запропонована модель може бути покладена в основу розроблення нових освітніх стандартів, програм дуальної освіти та створення мережі симуляційних центрів [20].

- Таким чином, інтеграція освіти і практики є стратегічним напрямом розвитку стоматологічної допомоги, що потребує підтримки з боку державних органів, професійних асоціацій та закладів охорони здоров'я.